

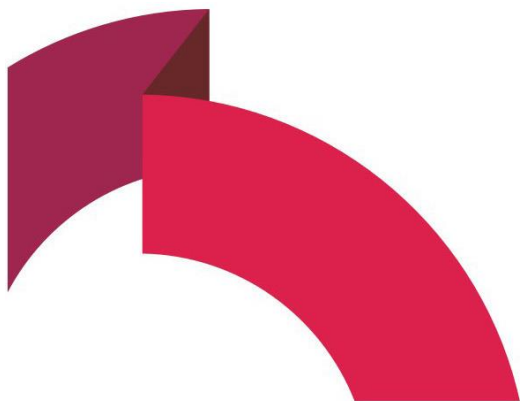
**OD PARTNERSTWA
DO KOOPERACJI**
ZLECANIE ZADAŃ ORGANIZACJOM

www.zlecaniezadan.pl

STANDARD PROWADZENIA IZBY REGIONALNEJ W RADLINIE.

Zakres strategiczny i operacyjny.

Radlin, 30.09.2014

OD PARTNERSTWA DO KOOPERACJI
ZLECANIE ZADAŃ ORGANIZACJOM

kom. +48 530 259 846
kontakt@zlecaniezadan.pl

Centrum Inicjatyw Obywatelskich
76-200 Słupsk, ul. Sienkiewicza 19

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

“Kto nie wie, do jakiego portu chce przybyć, dla tego żaden wiatr nie będzie dobry”

(Seneka)

1. PREAMBUŁA

Dla każdej społeczności niezwykle ważne jest aby zostały zachowane w pamięci jej dokonania, historia, kultura i obyczaje, które stanowią jej dziedzictwo historyczne. Były one bowiem świadectwem uczestnictwa, realizacji wartości oraz identyfikowania się z określoną przestrzenią o podstawowym dla niej znaczeniu - małą ojczyzną, regionem, krajem w procesie kształtowania tożsamości osobowej. Zachowanie artefaktów pochodzących z przeszłości, możliwość zapoznania się z opowieściami, które ich dotyczą, znajomość faktów historycznych i tradycji jest jednym ze sposobów budowania także tożsamości i dumy narodowej. Od jakiegoś czasu dostrzegamy również silną potrzebę wychowania regionalnego. Proces ten może, i powinien być wspomagany przez podmioty środowiska społeczno - kulturalnego. Do takich niewątpliwie w Radlinie należy m.in. Radlińskie Towarzystwo Kulturalne, które w wielu inicjatywach kładzie szczególny nacisk na pielęgnowanie tradycji i kultury regionalnej, od lat postulując o wprowadzenie w Radlinie systemowego rozwiązania dotyczącego lokalnych i regionalnych eksponatów mających wartość historyczną. Już w 1998 roku członkowie RTK wystąpili z propozycją stworzenia w Radlinie Izby Regionalnej, która stałaby się miejscem, w którym w sposób należyty będą prezentowane zabytki i przedmioty związane z historią regionu. Pasjonaci historii podkreślali, że odpowiednia dbałość o stan zachowanych przedmiotów, a także ich ekspozycja wraz z najważniejszymi informacjami, to jeden ze sposobów edukacji i zwiększania świadomości historycznej, regionalnej i narodowej.

Warto zaznaczyć, że II połowie XX wieku na terenie obecnego miasta Radlin istniała Izba Pamięci, w której przechowywano sztandary, dyplomy, odznaczenia, zdjęcia itp. Zmiany ustrojowe i administracyjne spowodowały, że Izbę zlikwidowano, a część przechowywanych w niej materiałów (175 eksponatów) trafiła do Zespołu Szkół Sportowych, który jednak nie miał możliwości prezentowania eksponatów na szerszym forum. Istnieje więc zagrożenie, że brak działań w sprawie wdrożenia rozwiązania systemowego może doprowadzić do zniszczenia lub utraty eksponatów kultury materialnej i duchowej, które mogą w pewnym sensie dać szansę zapoznania się obecnym mieszkańcom Radlina, w tym szczególnie młodemu pokoleniu z przeszłością zanim sięgną po nową przyszłość. Dzisiaj część

zbiorów zamkniętej niegdyś Izby Pamięci ma ponad kilkadziesiąt lat, więc niezwykle istotne jest przechowywanie ich w odpowiednich warunkach, zabezpieczenie przed zniszczeniem, a także dokładne skatalogowanie (opis eksponatu: co to jest, z jakiego okresu historycznego pochodzi, jakie miał funkcje, czy była lokalna nazwa, od kogo eksponat został pozyskany/podarowany, jaki jest jego stan w momencie katalogowania itd.)

Doświadczenie Towarzystwa wskazuje także na fakt, że wiele przedmiotów o wielkiej wartości historycznej nie jest doceniana przez ich właścicieli – nie przypuszczają, że przechowywane przez ich dziadków, rodziców, czy dalszą rodzinę w szafach, na strychu, w piwnicy stare książki, emblematy, kartki pocztowe, zdjęcia to prawdziwe skarby. Nieraz znajdując różne pamiątki rodzinne, mieszkańcy Radlina zwracają się do Towarzystwa z propozycją ich podarowania lub proszą o profesjonalną poradę dotyczącą sensu ich dalszego przechowywania. Jeśli natomiast właściciele mają świadomość wartości historycznej, darzą przedmioty dużym sentymentem, i o ile chętnie prezentowaliby swoje pamiątki, to nie są zainteresowani przekazaniem ich na stałe Towarzystwu. Pokazuje to, że Izba Regionalna mogłaby się stać również miejscem, gdzie mieszkańcy mieli by możliwość podzielenia się wiedzą, swoim dorobkiem, czy przestawić dzieje rodzinne na tle wydarzeń historycznych (np. powstań, II wojny światowej itp.) dzieliliby się ciekawymi przedmiotami przekazując je do Izby lub udostępniając na konkretne wystawy czy też w celu skopiowania.

Jak pokazują wyniki badań sondażowych w radlińskich szkołach, pomysł utworzenia Izby Regionalnej jest oceniany pozytywnie także przez młodzież i nauczycieli. Zadeklarowali oni chęć uczestnictwa w wydarzeniach organizowanych przez Izbę, zwłaszcza lekcjach historii, lekcjach regionalnych, wystawach tematycznych i imprezach związanych z obchodzeniem ważnych rocznic. Izba Regionalna będzie więc ważnym punktem na edukacyjnej mapie Radlina.

Istotną sprawą jest wybór odpowiedniej przestrzeni, w której Izba Regionalna będzie mogła pełnić wszystkie swoje role, funkcje i zadania. Zaproponowano aby Izba znajdowała się w tzw. „Sokolni”, obecny Ośrodku Gimnastycznym im. Leszka Błanika, jest ważny miejscem dla historii Radlina. W latach 20-tych XX wieku przekształcono budynek kotłowni nieczynnego szybu „Pfeiffer”, na pierwszą salę gimnastyczną, która w późniejszym czasie stała się prężnie działającym ośrodkiem sportu kształcącym mistrzów świata i mistrzów olimpijskich. Do tej pory jest to jeden z bardziej rozpoznawalnych i pozytywnie kojarzących się w regionie Ośrodków Sportowych, dlatego też umiejscowienie w nim Izby Regionalnej jest w sposób szczególny uzasadnione.

2. WIZJA

Dążymy do stanu, w którym Izba Regionalna jest istotną instytucją na mapie miasta Radlina.

Izba Regionalna to interaktywne, integrujące, budujące tożsamość i poczucie przynależności, dostępne dla wszystkich miejsc, które służy mieszkańcom i mieszkankom Radlina i całego regionu.

Izba Regionalna aktywnie i skutecznie współpracuje z instytucjami miejskimi i organizacjami pozarządowymi. Izba Regionalna jest autorem i współautorem wydarzeń lokalnych oraz wystaw poświęconych historii, tradycji i regionalizmowi.

Stanowi ważny punkt na mapie wycieczek i wizyt szkolnych. Inspiruje i otacza opieką koła zainteresowań, wspiera rekonstrukcje historyczne.

Jest współtworzona przez wszystkie osoby chętne do wspólnego działania na rzecz swojej małej ojczyzny.

Jest kierowana przez pasjonatów, współpracuje z dużą grupą wolontariuszy, kształtuje nowe pokolenia kochających Radlin i utożsamiających się z miejscem, w którym żyją.

Izba Regionalna cieszy się szacunkiem i uznaniem odwiedzających oraz współpracujących z nią instytucji.

3. MISJA

Misją Izby Regionalnej w Radlinie jest budowanie i wzmocnienie tożsamości i patriotyzmu lokalnego poprzez rozwój wszelkich form działania wspierających podnoszenie świadomości społecznej w zakresie historii, tradycji i kultury miasta Radlina i regionu.

W swoim działaniu Izba Regionalna kieruje się profesjonalizmem, szacunkiem dla historii, tradycji i kultury, chęcią dostarczania rzetelnej wiedzy, współpracą i otwartością w stosunku do mieszkańców i innych instytucji w mieście i regionie.

Działalność Izby Regionalnej służy integracji społecznej, budowaniu świadomego i mądrego społeczeństwa opartego na silnych korzeniach i uczącego się ze swojej przeszłości.

4. CELE STRATEGICZNE

- ✓ Zwiększenie integracji społecznej mieszkańców miasta i regionu
- ✓ Podniesienie poziomu świadomości na temat historii, tradycji i kultury miasta i regionu
- ✓ Budowanie poczucia wspólnej tożsamości i dumy z przynależności do miejsca, grupy i narodu

5. CELE OPERACYJNE

- Zwiększenie zaangażowania mieszkańców i włączenie ich w proces tworzenia i rozwoju Izby Regionalnej
- Poszerzenie i uatrakcyjnienie oferty dla mieszkańców i mieszkank w obszarze historii, tradycji i kultury Radlina i regionu
- Podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców i mieszkank miasta na temat historii, tradycji i kultury Radlina i regionu
- Zwiększenie poczucia wspólnej odpowiedzialności mieszkańców i mieszkank za pielęgnowanie historii, tradycji i kultury miasta i regionu oraz dbałości o artefakty.
- Rozwój nowoczesnej Izby Regionalnej zaspokajającej potrzeby mieszkańców i rozwijającej się zgodnie z ich oczekiwaniami

6. KATALOG DZIAŁAŃ - ZAKRES MERYTORYCZNY PROWADZENIA IZBY REGIONALNEJ

Prowadzenie Izby Regionalnej obejmuje:

- organizację stałej (opcjonalnie wymiennej) wystawy eksponatów związanych z historią i tradycjami regionu Górnego Śląska, w szczególności Radlina i okolic,
- zapewnienie usługi kustosa Izby Regionalnej, organizacja prelekcji/lekcji/wykładów/prezentacji na temat historii regionu dla grup zorganizowanych np. szkół, grup emerytów itp.
- organizowanie co najmniej raz do roku wystaw tematycznych (sportowe, historyczne: powstania, rocznice, jubileusze radlińskich instytucji, wydarzeń, historie szybów kopalnianych),
- organizowanie mobilnych wystaw i ekspozycji czasowych na terenie miasta Radlina
- organizowanie w Miejskim Ośrodku Kultury wystaw informujących o dostępnych w Izbie ekspozycjach i zapraszających na nie
- rozwijanie współpracy z instytucjami kulturalnymi i edukacyjnymi oraz organizacjami pozarządowymi w mieście i regionie
- współtworzenie pikników, rekonstrukcji i inscenizacji historycznych w Radlinie przy okazji obchodów, festynów itp. nawiązujących do proponowanych w danym okresie ekspozycji,
- stworzenie dodatkowych materiałów dydaktycznych: słuchowiska historyczne nagrywane przez mieszkańców, prezentacje multimedialne itp.
- prowadzenie i aktualizacja podstrony Izby Regionalnej informującej o godzinach otwarcia, dostępnych ekspozycjach, wystawach, imprezach, konkursach itp.,
- inicjowanie, angażowanie mieszkańców do współtworzenia wystaw ekspozycji, promowania działań Izby np. organizacji ekspozycji tematycznych spójnych z imprezami w Radlinie – np. projekt Radlinianie na fotografii, ogłaszanie konkursów w szkołach na plakaty danej wystawy tematycznej

- pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na działalność Izby, w szczególności na renowację i konserwację posiadanych eksponatów, ewentualny zakup wyjątkowo cennych artefaktów.
- Prowadzenie rzetelnego monitoringu i ewaluacji działalności Izby Regionalnej

7. BENEFICJENCI ZADANIA

Izba ma być dostępna dla wszystkich osób zainteresowanych odwiedzeniem Izby, zafascynowanych historią i tradycjami regionu.

Głównymi beneficjentami działalności Izby Regionalnej są:

- mieszkańcy Radlina, w szczególności młodzież szkolna, która mogłaby na terenie Izby odbywać zajęcia z edukacji regionalnej i historycznej
- pasjonaci historii i tradycji Górnego Śląska
- mieszkańcy regionu w szczególności miast i gmin powiatów wodzisławskiego i rybnickiego
- turyści odwiedzający Szlak Zabytków Techniki

8. ZAKRES ORGANIZACYJNY PROWADZENIA IZBY REGIONALNEJ

8.1 STANDARD MIEJSCA - LOKALIZACJA, POWIERZCHNIA, ITP.

Izba Regionalna będzie działać na terenie tzw. „Sokolni” – Ośrodka Gimnastycznego im. Leszka Błanika, przy ulicy Sokolskiej 6 w Radlinie.

W pobliżu Izby musi być dostępny darmowy parking oraz przystanek komunikacji miejskiej.

Docelowo powinno się umożliwić dostęp do Izby osobom niepełnosprawnym.

Podmiot prowadzący Izbę Regionalną powinni zadbać o:

- odpowiednie oznakowanie – tablice informacyjne na budynku, w centrum miasta Radlina, drodze dojazdowej
- Szkic sytuacyjny na planie miasta – strona Urzędu Miasta, strona Izby Regionalnej

8.2 STANDARD WYPOSAŻENIA

Izba Regionalna musi być wyposażona w:

- gabloty stojące oraz wiszące przeznaczone na eksponaty, sztandary, zdjęcia, itp.
- minimum 50 eksponatów
- składane krzesła dla grupy minimum 20 osób,
- sprzęt multimedialny: komputer lub laptop, rzutnik, ekran, aparat fotograficzny, skaner oraz drukarka
- dostęp do Internetu
- stały telefon kontaktowy
- rolety na oknach
- toaletę dostępną dla odwiedzających
- zaplecze socjalne

8.3 STANDARD ZASAD PROWADZENIA - *godziny otwarcia, minimalna liczba osób odwiedzających, podstawowa dokumentacja, regulamin, promocja*

Niezbędne jest opracowanie regulaminu Izby Regionalnej, który będzie określał zasady jej funkcjonowania w tym:

- godziny otwarcia
- sposób pozyskiwania i przechowywania eksponatów
- zasady zamówienia lekcji z edukacji regionalnej, prelekcji, wykładów itp.

Izba Regionalna powinna być otwarta w jeden powszedni dzień tygodnia, w godzinach popołudniowych (minimum 4 godz.), w jedną niedzielę miesiąca oraz na życzenie klientów po wcześniejszym ustaleniu godziny zwiedzania.

Planuje się, że w przedsięwzięciach realizowanych przez Izbę, w ciągu roku średnio weźmie udział:

- około 500 osób prywatnych
- około 40 grup zorganizowanych

8.4 STANDARD DZIAŁAŃ PROMOCYJNYCH

Istotnym elementem prowadzenia Izby Regionalnej jest rozpowszechnianie informacji na temat jej oferty i planowanych działaniach. Minimalny zakres działań promocyjnych będzie obejmował:

- prowadzenie aktualnej strony lub podstrony internetowej Izby Regionalnej
- założenie profilu Izby w mediach społecznościowych, przede wszystkim na Facebook'u
- informowanie UM o planowanych i realizowanych działaniach w celu umieszczenia informacji na urzędowej stronie internetowej, w newsletterze itp.
- przesyłanie informacji o wydarzeniach i ekspozycjach do lokalnych mediów (minimum 1 artykuł/informacja na kwartał)
- rozmieszczenie i dbałość o dobry stan techniczny tablic informacyjnych Izby w mieście Radlinie

8.5 STANDARD PERSONALNY - *kadra, forma zatrudnienia, kwalifikacje*

8.5.1. KADRA

Dla sprawnego funkcjonowania Izby Regionalnej jest konieczne zatrudnienie stałego pracownika lub wolontariusza jako tzw. **Kustosza** Izby Regionalnej, do którego obowiązków administracyjnych należałoby:

- pełnienie dyżuru w czasie otwarcia Izby Regionalnej (otwieranie budynku, przyjmowanie zwiedzających, zamknięcie budynku)
- pełnienie roli kustosza / przewodnika dla odwiedzających
- *przyjmowanie zapisów na wizyty grup zorganizowanych*
- prowadzenie katalogu zbiorów (eksponatów)
- dbałość o zgromadzone eksponaty i ich właściwe przechowywanie
- prowadzenie dokumentacji niezbędnej do poprawnego monitoringu działania Izby
- troska o schludność i estetykę Izby Regionalnej

Ponadto w działalność Izby powinni być zaangażowani **stali współpracownicy** - eksperci, pasjonaci historii i tradycji, którzy byliby odpowiedzialni za:

- pomoc kustoszowi w odpowiednim kwalifikowaniu pozyskanych lub udostępnianych eksponatów,
- opracowywanie koncepcji wystaw tematycznych i działań uzupełniających (wystawy zapraszające w MOK, inscenizacje historyczne, słuchowiska, prezentacje multimedialne)
- oprowadzanie grup zorganizowanych i wygłaszanie prelekcji

- promocję

8.5.2. FORMA ZATRUDNIENIA

Dopuszcza się możliwość zastosowania różnych form zatrudnienia, tj.:

- umowy cywilnoprawnej
- umowy o pracę w niepełnym/pełnym wymiarze czasu pracy
- umowy wolontarystycznej

8.5.3 KWALIFIKACJE

Osoba pełniąca funkcję Kustosza Izby Regionalnej przed wszystkim powinna mieć wiedzę na temat zgromadzonych w Izbie eksponatów, ogólne pojęcie o historii i tradycjach regionu.

Ważne jest, aby gospodarz Izby umiał łatwo nawiązać kontakt z ludźmi odwiedzającymi Izbę, w ciekawy sposób umiał opowiedzieć o funkcji Izby i jej wystawach. Osoba na stałe opiekująca się Izbą powinna także dysponować odpowiednim czasem wolnym i być przygotowana na elastyczne formy pracy - pełnić standardowe dyżury w godzinach otwarcia Izby, w miarę potrzeb udostępniać sale grupom zorganizowanym po wcześniejszym ustaleniu spotkania. Powinna to być osoba sprawnie korzystająca ze sprzętu multimedialnego - obsługa komputera, rzutnika.

Osoba zajmujące się katalogowaniem eksponatów powinna posiadać doświadczenie w podobnych pracach, posiadać rozległą wiedzę historyczną i regionalną - preferowane będą osoby z wykształceniem historycznym.

Osoby pełniące funkcję dodatkowych przewodników powinny posiadać wiedzę na temat prezentowanych eksponatów, wystaw tematycznych, działalności Izby, powinny cechować się komunikatywnością, łatwością w przekazywaniu informacji w ciekawy sposób. Preferowane będą osoby

z wykształceniem historycznym, pedagogicznym lub posiadające doświadczenie w podobnej działalności.

9. PLAN EWALUACJI IZBY REGIONALNEJ

1) **Przedmiot ewaluacji:** jakość działalności Izby Regionalnej

2) **Cel ewaluacji:** Zmierzenie poziomu osiągnięcia celów operacyjnych i strategicznych Izby Regionalnej

Pytania dotyczące celu ewaluacji:

- W jakim stopniu mieszkańcy czują się zaangażowani i włączeni w proces tworzenia i rozwoju Izby Regionalnej?
- Jak mieszkańcy oceniają atrakcyjność oferty Izby Regionalnej?
- W jakim stopniu udział w działalności Izby Regionalnej wpływa na zwiększenie wiedzy mieszkańców o historii, tradycji i kulturze miasta i regionu?
- W jakim stopniu udział w działalności Izby Regionalnej wpływa na zwiększenie poczucia współodpowiedzialności mieszkańców za pielęgnowanie historii, tradycji i kultury miasta i regionu oraz dbałości o artefakty?
- W jakim stopniu działalność Izby Regionalnej odpowiada na potrzeby i oczekiwania mieszkańców?

3) **Kryteria procesu ewaluacji:**

- **Poziom uczestnictwa** mieszkańców w działalności Izby Regionalnej
- **Poziom wiedzy** mieszkańców na temat historii, tradycji i kultury miasta i regionu

- **Poziom satysfakcji** mieszkańców w odniesieniu do oferty Izby Regionalnej

4) Odbiorcy procesu ewaluacji

Odbiorcami procesu ewaluacji są: organizacja pozarządowa prowadząca Izbę Regionalną, Urząd Miasta Radlina, mieszkańcy miasta Radlina.

5) Zasoby procesu ewaluacji

W ramach Izby Regionalnej będzie prowadzona roczna ewaluacja działalności prowadzona pod koniec roku kalendarzowego. Ewaluacja opierać się będzie na danych z monitoringu gromadzonych przez cały rok.

Monitoringowi będzie podlegać:

- Katalog eksponatów – jego zawartość oraz przyrost
- Księga gości – ilość i treść wpisów
- Wydarzenia Izby Regionalnej
- Strona internetowa Izby Regionalnej
- Informacje promocyjne Izby Regionalnej w mediach
- Umowy z osobami i instytucjami zawartymi w ramach Izby Regionalnej

6) Narzędzia procesu ewaluacji

- Analiza źródeł – strony internetowej, mediów lokalnych
- Analiza umów z osobami i instytucjami zawartymi w ramach Izby Regionalnej
- Analiza katalogu eksponatów i inwentaryzacja
- Dokumentacja wydarzeń - w zależności od rodzaju wydarzenia będzie to (opcjonalnie):
 - lista obecności
 - dokumentacja fotograficzna
 - wpisy w księdze gości
 - notatka organizatora/prowadzącego
 - ankieta dla uczestnika
 - mini – test wiedzy uczestnika

7) **Rezultatem** procesu ewaluacji będzie raport roczny, który będzie służył dalszemu jak najlepszemu rozwojowi Izby Regionalnej i realizacji wizji oraz misji.

10. PODSTAWA PRAWNA

USTAWA O DZIAŁALNOŚCI POZYTKU PUBLICZNEGO I WOŁONTARIACIE

Art. 5. 1. Organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych, o której mowa w art. 4, we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3, prowadzącymi, odpowiednio do terytorialnego zakresu działania organów administracji publicznej, działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym zadaniom tych organów.

2. Współpraca, o której mowa w ust. 1, odbywa się w szczególności w formach:

1) zlecenia organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie;

2) wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności;

3) konsultowania z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;

4) konsultowania projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o której mowa w art. 4, z radami działalności pożytku publicznego, w przypadku ich utworzenia przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego;

5) tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej;

6) umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie;

7) umów partnerstwa określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 i Nr 157, poz. 1241).

3. Współpraca, o której mowa w ust. 1, odbywa się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.

4. Zlecenie realizacji zadań publicznych, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, jako zadań zleconych w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e, art. 151 ust. 1 oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, może mieć formy:

1) powierzenia wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji, lub

2) wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.

5. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa, w drodze uchwały, szczegółowy sposób konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

6. Organ administracji publicznej może po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tworzyć i prowadzić jednostki organizacyjne, których celem jest działalność, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 33.

7. Podmiotem prowadzącym jednostkę, o której mowa w ust. 6, może być także organizacja pozarządowa oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3.

8. Jednostki samorządu terytorialnego mogą udzielać pożyczek, gwarancji, poręczeń organizacjom pozarządowym oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3, na realizację zadań w sferze pożytku publicznego, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.